

BAKURUBASANNI

(nimero 12 songs)

Mali kono = Dōrome 200

Afiriki kono = Dōrome 400

Jamana were = Dōrome 500

Zuwenkalo san 1995

Kibaru

Kunnafoniseben bëta kalo o kalo. BP: 24 Téléfoni : 22-21-04. Bozola Bamako-Mali. San 23nan boko 281nan A songo : dōrome : 10

Farikolo nənaje

Ala k'an bën sababà ma

Kabini Maliy'a kayetemahoronyata, maliden ceman n'a musoman bëe haminanko kera balontan ye farikolola nənaje ko sira kan. Mogo bë se k'a fo ko maliden 85% bëe ye ntolan kanubaa ba ye.

Nka ni y'a laje san 35 in kono, tɔgo min sera ka soro Mali fe, o ye tɔgo filia ye. Kupu kabarali san 1989 n'o tara Malisegew fe ani «UFOA» n'o tara esitadi Malien fe. Halisa Farafinna kupu tɔgo ma kelen ma sɔr'an fe fɔl. Min ka gelen nin bëe la, an don cogo ka ni n'an bɔcogo ye faden kənɛw kan (yawunde 1972, Tinisi 1994, Nizeriya 1995). Ni min kumana, ko ekipu nəməgɔw, ko jamana nəməgɔw, ko wari. An te yɔrɔ were laje sa. An k'olu bila dɔɔnin. Berezili, Arizantini olu si te waritigi dugubaw. Ni wari kodon, a fɔdijé bëe kupuba tun na bɔ Ameriki. Bi ka fisla olu ma kosebë dëre. Nin fən kofolen minnu file nin ye dan b'olu bëe la. Jamana balontan nəməgɔw, Ekipu nəməgɔw, wari nin bëe bë dafa ni dusukolo ye. Nin fən si te se ka Hadamaden yere jyɔrɔ fa. Afirikidisidi taa nəfɔra don min ka Mali k'a ka kulu ekipu fɔ, bëe ko ko Mali bë taa ko hali a te gelya. Nka bi dun, a ma bən fɔl, n ka an bë jyɔrɔ jumēn na 4ñan. jamana saba dun de bë taa. Wa o bëe la ntolaci tɔ ye 3 ye. Fila bë ke jamana kofe, kelen bë ke Bamako. Ni y'a laje, an ka dakofe wasa soro man ca. Nka Ala k'an bën sababa ma.

San 1995, mëkalotile 24, sanjiba nana Sanankoroba; ka du 71 mɔgɔw bɔne u ka sow n'u kɔnɔminenw bëe la. Sanankorobayeduguyeminni Bamako c'e ye baameteré 30 ye. Dugu mindon, a sigilen don fala de kono ka nəsin Welesebugu arɔndisiman ma woroduguyanfan fe. Kin 15 minnu bë Sanankoroba dugu kono, o kin saba de kera tomo ye. Sanankoroba maakoroba dɔ, min si ye san 98 ye, n'a tɔgo Laji Maki Mete o y'a jira ko kabini ale wolodon fo ka se bi ma, nin nɔgon ji ma bin Sanankoroba dugu kono; bawo ji binnen in hake temenna metere 1 kan. Laji Maki yere ka fo la, Sanankoroba

dugu sigira kɔjalan do de kono. Jitun bë kɔ in na waati min na, bamɔn ni malosene tun ka di Sanankoroba sigibagaw la. U tun te kɔngɔ dɔn, u tun te minnɔgɔ dɔn.

Sanji min nana Sanankoroba mëkalotile 24 su k'a duguje tile 25 la, a ye dugu in kin 3 filenkolonci : Sow binna, bolofenw bëe tora ji la, jiwoyo taara ni baganw ni shew ni

kɔnow ni baganmisennin werew ye. Kin minnu cira o ye : Jajerala, jurala ani kuruba ye.

Sanankorobaka dɔw ka fɔli la, jibolidingé senbaliya siraba kere fila da la dugu kono, o de nana ni tijenye, bawo gudɔrɔn de ye ji bali a ka woyo, k'a soro n'a ma na ni kasaara ye. Komi ji ma sira soro, a y'i nəsin sojolenw ma.

Nk'a jiralako mɔgɔdɔwfana yetulokun geleya ke ka t'u ka sow jo jibolisraw kan.

Ño tɔni 2 dira Kasaaratow ma ani k'u tilatilayɔrowla, ubë se k'ukunmadogo yɔrɔ minnu na sanni Ala ka na ni nɔgɔya ye.

Alimukayikayi ye mɔgɔ fila faga

Zuwenkalo tile 2 san 1995. Wasala dugu kono, kamalennin fila banna k'u si to sanji 24 la. Wasala ni Batulabe c'e ye kilomètè 9 ye. Ajralako alimukayikayi de y'u faga. Alimukayikayi ye dɔrogù ye n'a bë soro an ka togodaw la. Umaru Keyita ni Makani. Keyita suw sɔrola u sisò kɔm. Dugumɔgɔw ka fɔla, u kelen ka alimukayikayi wuli, k'o min k'u fa, u donna so kono ka laban ka da sɔgɔ u da la. U bë ye tuma min na, o y'a soro u nimakaranto don. Dugumɔgɔw ye cogo bëe ke walasa ka bannɔn d'u ma, k'u lafɔno, u ma se. Umaru ni Makani tun bɔra korongo ka na don baara la. Wasala dugulen do fe

Moti Kiiritigesoba wariko bee ne nabora

Mali tun y'a kanbo Arabi Sawuditi ma, n'o ye Maakan jamana ye, walasa k'a deme kiiritigesoba dojoli n'a labenni na Moti dugu kono, n'o

ye kuru dapeli ye. A deme wari mumus jate minslen benna sefawari miliyon 358 haké de ma. Nafolo folo min dira, kiiritigesoba jora n'o ye, k'a ban, fo k'a dayelen san 1993 la. Wari to min tora labennikow n'a minenkon kama, n'o ye safawari miliyon 100 ye, Maakan jamana lasigidenso konenabola, n'o ye Mohammedi Aliye, oy'odisariyakow

minisiri, Shekina Deteba kamisoko ma, Zuwenkalo tile folo don.

A waridi kene kan, minisiri Shekina Kamisoko da sera Maakan jamana ni

Mali jamana cekow ma, kabini lawale la, Kankan Musa ka maakantaa tuma na, fo ka se dönnisira temennenw ma, jamana fila ni jogon ce. A ye fangaso niyoro dafc, Moti kiiritigesoko la, k'a jira, k'o benna sefawari miliyon 39 ma. A y'a fo, ko kiiritigeso cayali jamana kono, k'o ye fangaso haminanko gelendoye, k'a b'u geres yorowla, ka mogowlafiya, yorajan taamakola. Asorola, ka Malidenw n'u nemogow ka foli ani barikada ke Maakan jamana ye. Ojamana lasigidenso ka konenabola y'a jira, ko wariko bee ne nabora fen min kama, n'o ye sira sor fo ka malidenw bee lafiya, kabini Bamako, fo Moti, k'o de y'ale n'a ka jamana nemogow bee wasa.

Sariyaseben yele maliko

Kabini Mali y'a yere ta, nangilikow sariyaseben min tara san 1961 na, o de be senna halisa. N'i ye mogo faga, i yere be faga.

N'ika kasoladon kuntaala janyara cogo o cogo, fo ka s'i saya ma koso la, ni do bo cogo b'o waati la, wali ni bilacogo b'i la, o te sariyaso kunda la, cogo si la.

N'o be ke, o be bo fangaso kunda doren de la.

N'ika kan, ka wari haké min sara, kasoladon no na, wali, k'i to koso la, o dafalen be sar'a tuma la, cogo bee la, hali ni sariya b'i bololankolonya.

Nin bee b'a jira, ko kiiri be tige sariya bolodorende kan, ik'a nefolen

be cogo min na, sebenw kono, k'a te tige hadamadenya bolo kan, min donyorow n'a boyorow ka ca, n'a be hadamaden sutura, k'a gasi sigi, k'a danbe don, k'a kisi manuma ani malo kenew n'u jogonnaw ma, a wolojaman'a kono.

Walasa ka hadamadenyako jate mine kiiritigew nangilikow la, sanko demokarasi tile bolen na, n'o ye bee ne yelen, semineridodaminera Mekalo tile 16 don Bamako tiribinaliso kono, min bena sebenw yele maliko baaraw ke, k'a dafra fangaso la, n'o y'a lasebaga ye de piteso la, a be ta, wali, k'a bila yoro min na.

A kera cogo o cogo, bee b'a don ko Mali kono, nangili minnu be bo kiiriw la, olu bennen te demokarasi senkan ma, i k'a be ke cogo min na jamana tow kono, farajela ani farafinna.

Sigaretti tinclino

Dijen kenyakow dantigebagaw ye jate caman min mine sigaretti tinclino kan, n'olu tun te tije ye, sabi, o nkalon köröbora kabini tumajan, mogowfe, minnu ka sorow dulonnen be sigaretti la, i ko sirasenelaw, ani sigaretti dilanbagaw n'a jagobagaw, foroba kunda, jekulu kunda, wali, kenyereye kunda. Nka, sorokow ni nafakow taa o taa, yiriwalikow ni kenyakow taa o taa, bee b'a don, ko sigaretti be hadamaden bana, k'a lanço, k'a silatunun; ko nafolo kasabi hake min be tije sigaretiko la, n'odonna ko werewla, jamanaw ka boyogola be teliya cogoya la, min be sigaretiko bo dijen haminankow la. Osiratige la, wale kungelen minnu bora sigaretiko la n'u jatew be kise kan, olu file :

- San o san, dijen bee kono, mogo haké min be fara sigaretiminna mogo miliyari kelen ni miliyon keme kan (1.100.000.000) o be ka caya, ka t'a fe. Olu bee lajelen be sigaretti miliyari baa wooy min san kelen kono (6000.000.000.000) do be ka far'o fana kan, ka t'a fe. Setigijamanaw kono, ce kemekulu kelen bee kan, ce 41 be sigaretti min (41%); musow ye 21 ye, kemekulu kelen bee kan (21%). Desebagato jamanaw kono, ce sigaretiminna ye mogo 50 ye, kemekulu kelen bee kan (50%); musow ye 8 ye, kemekulu kelen bee kan (8%). San tan temennenw kono, sigaretti minta hakedogoyara setigijamanaw kono, ka bo 2.800 na, ka jigin 2.400 na, san kelen na. Ofurance kelen kono, sigaretti minta haké yelema desebagato jamanaw kono, ka bo 1.150 la, ka yelen, fo ka se 1.400 ma, san kelen kono. Sigaretti b'a minbaga mogo miliyon saba (3.000.000) minnu faga san san, dijen kono, o tilako saba be bo desebagato jamanaw de kono. N'a tor'o bolo kan, san mugan, fo ka se san bisaba nataw ma, sigaretti ka mogo fagataw be se miliyon tan ma (10.000.000) san o san, minnu na, kemekulu kelen bee kan, mogo 70 be bo desebagato jamanaw kono (70%).

Ka bɔ "OMAFES" yɔrɔ

Diné jamanaw ka kelenya tɔnba
«ONU» ka san 1989

Nowanburukalo tile 20

nogonyeba bənkan talen ka
nəsin denmisəniw josariyaw ma

*Benkansariya tataw ka nəsin
denmisəniw ka hadamadenya
sabatili ma*

Sariyaset 40 :

Denmisən o denmisən, n'a nəminəna sariya fe kojuguke sira kan, a ka kan ka mara maracogo la, min b'a to a danbe b'e to a la, n'o b'e se ka ke sababu ye a ka mɔgɔ tɔw bonya. O maracogo in ka kan ka tali ke a si hake la, o n'a bolo donni na kura ye hadamadenya baaraw la.

Jamana ninnu ka kan k'a hakili to kerənkerenyə la :

- denmisən si kana nəminə, a kana jalaki k'a ye sariya soso walew la, minnu tun ma kon u kewaati la ;

- denmisən min minənen don, o kana jate kasoladen ye ;

- ni jalaki min binna a kan, o ka nəfə a ye, walasa a ka kow ka nənabo joona ;

- a kana diyagoya ka nkalon da a yere la;

- a b'e se k'a nini segin ka ke kiiri tigelen in kan ;

- n'a y'a soro a te kan men, mɔgɔ ka kan ka d'a ma min b'e kumaw nəfə a ye a ka kan menta la ;

- a ka kan ni bonya ye tuma b'ee a ka nənamaya kono.

Jamana ninnu b'u jija ka sariya kerənkerennensigika nəsin denmisən nəminənenw ma i n'a fo :

- ka si hake do dantige denmisən te se ka jalaki min jukɔɔ sariya te ;

- sanga ni waati b'ee, ka denmisən bila sira numan kan, n'a ma ke ni sariyasolataa ye ;

- ka feerew tige ka nəsin kana ma ani nəminəkun segesegeli ma ka se denw kalifali ma, o b'ee b'e tali ke den ka cogoya ani a ka kokelen kan.

Sariyaset 41 :

Benkan in sariya sigilenx si man kan ka toɔɔ lase jamana si sariya sigilenw ma walima ka dankari ke diné foroba sariya la minnu nəsinnen b'e denmisən kolɔsiko numan ma.

(Boko laban)

«AFDI» : FARANSI CIKELAW KA JEKULU NI DINÉ KA NETAAN JEKULU IN KA BAARAKELA SUGANDILIKO

«AFDI» jekulu min b'e deme don sənekela tonkuluw ma Mali kono, o ka deme sinsinbere ye cikelaw bilasirali n'u jukɔɔmatintinni ye, u ka soro labugunni na cike ni baganmara baaraw la.

Faransi jamana jekabaara ciyakeda de jolenddon ni jekulukofoleni wariko ye; nka u ni «AFDI» de b'a jekabaarakə ni fangaso ni Mali cikejekuluw sendonniy'akow nənabolli la.

Jekulu in lafasabagaw ye faransi ka kelen ni maliden kelen ye.

«AFDI» b'e ka maliden do de nini baara in siratige la, min ka walew b'ea nəsin :

- Jekulu in lafasali ma ni cikelaw lamenni ye, k'u t'u yere ma, u k'u diyanəsira sugandi ni kunnafoniw dili y'u ma ani kumanogonya ani deme ninnu b'e se k'u ka baarajekuluw walawalan ka t'a fe.

- Kunnafoniw lajeli, minnu b'e cikejekuluw ka baarakəcogow kan, geleya minnu b'u kan u ka baara lakikaw tiimecogo la ani sənefenw sərcogow n'u feerecogow diné sugufiyew kan.

- jamana fila cikejekuluw ka walew ka kan ka ke jekafə ni jekakə ni nogonfaamuya kadara min kono, o ye «CPC» ye, min yamarualen don ka tonsigw fana labən.

- Cikejekuluw ka cidenyamarualenw sugandili «CPC» kono.

- Maliden min b'e ka nini baara in siratige la, o ni «AFDI» mɔgɔ faamualen b'ea ketaw kunkun n'u nənənən wɔmədəməsinsinni hukumu kono, walasa «CPC» ka cidenw k'u felaw jira o feere sirilenw kan.

Səben minnu wajibyalen don sugandiliko la, olu ka kan ka lase

«AFDI» ma sanni san 1995, Zuwenkalo tile 30 ce; u b'e ci nin aderesi la :

«AFDI» - «PAIPOA- B.P. 1660 Nlaréla (Narela) ka nəsin lotoli «Hong Mai» ma (Hongimayi) Bamako - talifoni : 22.84.55.

Səben ninitaw file :

- 1 - kabin'i woloden fo bi, i ye kalan ni baara minnu ke k'o kunkɔɔta səbenw soro.

- 2 - i b'e bataki səben, min konoib'ika naniya numan jira cikelaw ka jekabaarako la u lafasali kadara kono.

Jekulu dəbəna nənatomoni ke səben ninita sərolenw kan sira minnu fe, olu file :

- U mago b'e mɔgɔ min na, o si man kan ka teme san 45 kan.

- A galabu ka kan ka kəneya kungokono taamaw ma.

- A ka kan ka faransikan fəcogo n'a səbencogo dən kosebə.

- A ninen don a fe, aka balikukan ke fasokan 1 walima 2 la.

- A ka kan ka də dən cike ni baganmarakow ni sənəke jekuluw ni cike baarada bolow ka walew kan Mali kono.

Mɔgɔ minnu mana sugandi, olu b'u jija u yere ye ka tile 8 kalan ke cikejekulu 2 walima 3 kono, minnu mana diya u yere ye. Okalankun ye segesegeli ye cikejekuluw ka baaraw kan O kalan min b'e kuncé ni səben də labənni ye o wale kan, u ka sugandili sirilen don o kəcogo numan na. U mago jɔnjɔn b'e mɔgɔ min na, o ye min delila k'a yere dahirimé soro a ka səne ni baganmara baaraw la; o yɔrɔ la, u b'e se ka jate Mali cikejekuluw nəmɔgɔ do ye.

Kibaru Kanubagaw kuma yoro

Ka bɔ Fiyena

Fiyena animateriwyen warijago kesusi sigisen kan. Mogo 10 dey'adamine. Juru Kuntaala ye tile 15 ye. Mogo o mogo, n'i nana Juru jini, a tono n'a sarawaati be f'i ye. Tonoye 15% ye; o koro ye ko keme o keme cema, i niyoro ye 15 ye. Jurudonni dan ye Fiyena dugu kono na ye.

Sariyaw be juruko in na. Baara daminenen kalo 3 folo, ni mogo o mogo bora jekulu kono, warite sara i ye. Ni lajeba kera sijne fila i ko, i be nangi. kalo o kalo, a tile 2, lajeba be ke. Juru te don mogo la ka soro a tigi ma garanti jira.

Madu Tarawere ye jekulu ne mogo ye; a ka dankan ye Amadu Jara ye. Wari marala ye Jenfa Tarawere ye; o ka dankan ye Baru ye. Segesegelikela ye Siyaka Kumare ye. Kunnafonidila ye Yaya Jara ye. Jurudonnaw ye Jenfa Tarawere, Abudu Kumare, Daramani Jara, Siyaka Kumare ani Baru Tarawere ye.

Siyaka Kumare
Fiyena, Kulukoro mara la

Ka bɔ Kula Banko

Anw fe Kula yan, samiyen baara kufolow daminenen; bawo mekalo tile 3, sanji folobinna san 1995, sanji folo binna mekalo tile 7 don.

Sanji ye nako 3 soro kalo 5 nan kono, san 1995. Sanji nako 8 soro la mekalo la. Tuguci ni laburu be sen na. Bataki in be seben tuma min na, danni tun ma damine kosebe.

Gelyea minnu be cikelaw kan sisan, olu ye baloko ani musakakow ye. Cikelaw ma tono soro koori la ninan cogosi la. Anw fe yan no kilo 1 ye doreme 15 ye; malo kilo 1 ye doreme 50 walima 55 ye. An file yoro min na sisan angere bore 1 warisera doreme 2330 ma. ne be nininkali ke koorisannaw na, san 1996, u bena koori kilo 1 san joli ?

Dirisa Fonba N° 1
Balikukan Karamogo Kula -
Banko, Joyila mara la.

Ka bɔ Kula - Dabala

Ne be wele bila ka taa ciyakelaw, baganmaralaw, monnikelaw, ani bololabaarakelaw ma, Mali kono an'a kakan.

An ye yoro min na sisan, cike tuma sera. Aw minnu taara k'aw be taa aw senna yaala yanni samiyen ka se, seginso tuma sera.

Taamadenw jatigw, aw y'aw janto taamadenw ka baara warisaralikola; o ka gelen kosebe. Mogo o mogo te hine waliden na, Ala te barika don i yere denw na cogosi la.

Nka, ni mogo min hine donna waliden na, hali i salen ko, Ala na hine i denw na. Hadamadenya sigilen don ko fila doren de kan : N'i m'a k'i yere ye, i n'a k'i yere la.

Baarakela ka wari sarabaliya ye kojuguba de ye, hadamadenya sabatili la, kosebe; a b'i na fo a tigila mogo b'a farisogo tige, k'a dun. O n'a nejonna caman be ke sababu ye ka hadamaden dow ka netaa nagasi. Hadamadenw ka kan ka hine nejona na kosebe.

Dirisa Fonba N°1
Balikukan karamogo
Kula - Dabala. Joyila mara la.

Cike yiriwali kalan

Lafijebi ye forodugukolo ka sabatili sababu ye. Cikedugukolo taari 30 be senekela min bolo, senen be sabati dugukolo min kan kosebe, o tigi ka kan ka taari 10 doren de senen, o taari 30 la; k'a to taari 20 foro manan bila. Bi bi in na, o hake labilalen te koori senen yoro la, minnu ye koori senen yoro koro ye. Dugukolo bee be senen o yoro la, hali tintinma yoro.

Senekelaw be ka caya ka t'a fe, wa senen fana ka kanka ke kosebe, walasa ka se ka sigida jamaw balo. Olu fana dun be ka caya ka t'a fe.

Bagantigw be baganw kafo werew kono, walasa ka tolino go soro, min be taa ke senekelaw ka dugukolow la; o ye dugukolo nafafenw kurayali sen numan ye, nka, a te boli ke. Taari kelen ka tolino go soro te temetaari 3 doren kan.

Tolino go dun be don foro la, san saba o san saba. O b'a jira ko san o

san cikedugukolo hake 1, saba la (1/3) doren de be neogo soro walasa ka se ka dugukolo nafafenw lakuraya hakika yere la. Tolino go toni 5 de ka kan ka ketaari kelen na, san o san.

Tolino go caman soro ka gelen; hali a ka ke binjalaw kanni ye, k'o doni ka lase tolino go dilan yoro la. O binjalaw caman fana beke baganw ka balo ye. O sababu la, hake caman te soro ka tolino go dilan.

Feeere min sabatilen don, n'a be se ka dugukolo nafafenw toli, o de ye foro manan bilali ye. Dugukolo fan bee dun be senen. O de kama, a wajibiyalen don ka foromanan bilali cogo kura sigi sen kan. (A to be bo kibaru nataw kono).

Dirisa Fonba N°1
Balikukan Karamogo
Kula-Dabala. Joyila mara la.

Ka bɔ Jumazana

Jumazana koorisene be ka ne soro dencin-dencin, k'a sababu ke dugutonkuluw (A.V) sigili yesenkan. Anw ka dugu jera katubabu kalanso jo. Odayelenna san 1995 awirilikalo tile 9 don.

Sisan an bena dogoterosoba do jo, min baaraw daminenen k'a ban. Dugutigi ko : ni naniya numan be mogo o mogo kono, o tigi k'o wale jira, a ka lajeji ne majolen na walasa dugu na taa ne, walasa dugu na baara, walasa dugu na kalan, k'a saniya, k'a konodenw ka kenya sabati; o ko : senen, baganmara, bololabaara ni wale numan werew na se ka yiriwa ka here ni soro ni lafiya jidi dugu kono.

A jirala ko bee k'i cesiri o walew fe, bawo mori bee n'a joyoro don misiri la. Bi Jumazanakaw be se k'a fo : Alihamudulayi, bawo balikukan lansow ni mangasanw ni barasiw dara u bara; nakoforobaw bora jiriforow kerefe, ne godingew senna; balikukan landen jolenw be k'u seko damajira ke duju konew ne naboli la.

Adama Sangare
Jumazana - Kocebugu
fana mara la.

Ka bɔ Jinije

An be yɔrɔ min na sisan, anw ka samiyɛ nesigi baaraw banna pewu. An be k'an sigi ka samiyɛji makɔnɔ.

Nba jini metewo mɔgɔw fe, u be jiko kuma min fo sogomada fe, tubabukan na, u k'a laje k'a ke bamanan kan na; sabu senekele caman te tubabukan men.

An ka denmisen minnu taara tilema ke dugubaw kɔnɔ, u k'a laje ka segin so; seneke tuma sera.

Ni minnu ma son seginso ma, goferenaman ka kan k'a laje ka forobaforobinotigiyɛ. Nbe Bajan Konate fo.

Seku Jara Jinije

Ka bɔ Jedala

Ne be nin kunnafoni lase kibaru ma, ka da n ka nisongoya kan. Ne terikɛ, n'oye Karimu Zanke Sogoba ye, o ye letere dɔ seben ka di ne ma, k'a ka nisondiya jira kosebe, ka wari bila letere in kɔnɔ, ko kibaru bakurubako b'a ye san kɔnɔ, ka tila ka sariyaw bɛe dafa ka bɛn ni san kalo 3 nan tile 29 don ye, san 1995, ka di ne ma.

Ne taar'a bila positi la Bila. K'a ta o don na ka n'a bila fo bi la, karimu samake ka bataki ma jaabi, wa kibaru fana ma sɔrɔ. Ne Bala Samake be nininkali ke, n'a sɔrɔla bataki sera, wali n'a ma se. N'ba fe k'o dɔn, k'a d'a kan ne ta kecogo nɛna ; o kama n terike ye letere seben k'ale be kibaru bakuruba fe san kɔnɔ. Ni o taara ke to binna nuguka ye.

Nekakank'a neni, bawowariko don. O kana ke aw ma baasi ye, bawo a ye n fari faga kosebe, ka kejne n'an yerew ka kumaw ye.

Ne tun n'a kunnafoni an ka sigidaw kojumanw n'a mɔgɔya kecogo jugumanw caman na ; wa a tunna ke sababu ye mɔgɔcamanka ne ladege.

Aw ni ce kibaru fila dil la ne ma.
Bala Sogoba Jedala, Bila kafo la
Segu mata la

Bala sogoba, ka letere jaabi

An be an balimake Bala Sogoba ladonniya ko hali bi kibaru ma a ka letere kofolen in sɔrɔ. An b'a nin'a fe nin kana a fari faga, k'a d'a kan hadamadenya ni fili te ban.

Fili ye Bala Sogoba sɔrɔ, bawo a te ben cogosi la wari ka bila letere kɔnɔ k'a ci positi fe.

O la sa, an b'a fo Bala ye, ani kibaru kalannaw bɛe lajelen ye, n'a bɔra letere gansan na, u kana wari bila letere kɔnɔ abada k'a ci. Letere gansan be se ka ci positi fe ; fosi t'o la. Nka n'i be wari ci, i b'a di mɔgɔ jɔnjɔn ma, i be mɔgɔ min dɔn, ni laadiri don. N'i ma mɔgɔ sɔrɔ, i be taa positi la, k'a ke manda ye k'a ci.

An be Bala Sogoba fo kosebe a ka hakili numanw na ka nesin kibaru ma.

Ka bɔ Fuladugu Mɔrɔmɔrɔ

Mɔrɔmɔrɔ ye ciyakɛ duguba ye. Nka, anw ka senefen tangamaw tun ye keninke, sanɔ, tiga, ani kaba ye, n'u ba wele ko manɔ. San 1994, kɔɔrisenɛ donna Mɔrɔmɔrɔ. An sera ka kɔɔri taari hake min sene san 1994 samiyɛ kɔnɔ, o bennna taari 47 ani tila ma.

An tun ye taari hake min jini, o ka ca n'o ye kosebe. An ma se ka taari nininen bɛe sene, k'a sababu ke kɔɔri siw nabaliya ye joona.

O la, senekele caman minnu tun ye foroyɔrɔ minnu bila kɔɔri sene kama, olu dɔw labanna ka jɔw, tigaw dan o yɔrɔw la.

An b'a jini nɛmɔgɔw fe, ni senekelaw ye fe n'fen o fen jini u fe, fen min be sɔrɔ, oka lase an majoona an sigiyɔrɔw la; bawo, ni senekelaw mago be fen minnu na nɛmɔgɔw bolo, olu ka sɔrɔ sɔrɔ tuma la.

Ni Alasɔnnanin, San 1995, samiyɛ kɔɔri an be kɔɔri sene kosebe, ni ten nininenw sɔrɔla jeona, niye siw ni cikeminenw ye.

N be an ka seneke kuntig, Bakari Jakite fo, ani Serima Kulubali n'ale be Mɔrɔmɔrɔ cikebuguda la, Manabugu. N be Fusoni Jara fana fo, ani Sanba Tarawere, ani Filamakan Jara.

Adama Jara

Fulabugu Mɔrɔmɔrɔ
sebekɔrɔ, Kitamara la

Poyi : Modibo Keyta

Modibo, anw faso dungare.
Anw faso dungare, Afiriki denke !

Modibo, Ala dan ka bi se !
Sebaa yere ka se Kogo, n'i y'a ke,
yan duniya ka taa fo tineso, Ale
yere dɔrɔn de be se k'i wasa ...

E ! n baden, i y'a ye sa ?
Ko fasoden ka fasoko, o be mɔgɔ
joli la.

A kelen be ka t'i lasagon fo sonjuru
la.

A ye saya in yere te dan sa,
Kewale de be mɔgɔ dawula korita.
Kogo, an be b'o dɔn, bawo aie de
be ka du lakoori.

Dulakoorilen kɔ, an be tila k'a bari.
N baden, dulakoorili, a barili, dan
te o walew la an bolo, bawo u
kecogo numan be hakili de bolo.

O hakili de be ladamu, bawo a be
ninan.
Hakili ladamuli togo ko kalan.

O tuma, kelenya walew b'a
saniya, k'a nɔɔrɔ; n'oye kera an be
nɔɔtɔn cɔɔtɔ.

Abada sunɔgɔ, Modibo i suttɔgora
fo ka saya mɔnɛ b'i la.

An faso dungare, walayi ! I ma sa.

Bala Jakite ka bɔ
Kita cikelaw ka yere labeton na.

syimsa Hadamadenya

Hadamadenya ye mogoya taabolo de ye. Mogode ye hadamaden ye. Hadamaden ye dafen de ye. Ale de kafisa ni dafen bceye. Ceyal hi musoya de ye hadamadenya sunye. Barisa olu ka kafo nagan kan de be nocojidi wali k'a bugun. Dafenw ka ca - sankolo (tile, kalo, doolow, kabaneqow, dugukolo, kungo, jiriw, kogojiw, bajiw, sogow, jegew, konow, baganw, finew, toclow, kuluw, concenw...)

Dusit hakilini miiriya numanw de ye hadamaden taamanogon ye jenemaya tuma na. O waati kele na hadamaden bla kavaminankow, ninitaw, sorotaw nenni k'u lasagon a yere ka feere bolodaleny kono.

Dafenw bee nunjuru be hadamaden de bolo dene kono. O de kama, dafen tow de ye mogoy ka balo, magomenenw, baarakmenw ye. Hadamaden ka keguya n'akakalan kera sababu numan ye a kadi ne k'a sago n'a dungo ye.

Sankolo ka neema jyocroka bon mogoy ka jenemaya la (sun tile, kalo, sanji).

Dugukolo b'o joyoro kelen na (no, malo, kabapposo, ku, keninge, bananku, namasa, tamati, zara, jiridenw, salati, foronto...). San yere tilalen don tuma fila ye : tilema, ni samiye. San ye kalo tan ni fila (12) ye. O waati bee la ce ni muso be cesiri la forow, nakosene, jiginniso kono dgotcreso kono, foroba baaradaw ni kenyew. Odeytastokohadamaden nata te fa abada. Barisa, hadamaden b'aka jenemaya bee ke dola, walasa ka dincesigi mogoy a ma cogo min na.

O koroye ko tiema ye kalo wccoye, ko samiye fana ye kalo wccoye. O waatiw fana n'u lakow don.

Hadamaden suguya ika caska diu sigiyorow kan. Dine yere tilalen don sigiyoro duuru (5) ye k'a sababu ke hadamadenw jensehni ye dugukolo kani, anigunwkan Ameriki, Faraleia, Farafinna, gunkan - mogow, mogobilemaw, mogoy, heramugumaw, Arabula... N've hadamaden sigi kulu ni kulu, b'a don ko JAMANA kelen kono nogoya ni siya kelenya te sira la. Farajew ka ca cogo min na, u siyaw.

fanab'ocogola. Farafinw fana siya ka ca nka Farajew sigiyoroma caman de ye. Farafinw hake ye (faransikaw, Alimanw Angilew, Sininwaw, Zapenkaw, Irisikaw, Nizeriyakaw Konowarkaw, Senegalikaw, Libikaw, Alizerikaw, si 313131 BK)

Hadamaden senni fila ka sekou n'a ka donko ye kogoy - bilennman, finman, bagama, babelebele, kibawni foolow, anf kungow ke a ka jenemaya latigeyoro humans ye dincesigi kono (izjniw, sankasow synpankurun, jikankurun, mobiliw, negesow, forow, babolofaraw...).

O bee lajelen bora kalan, taabolow kono (tubabukalan, larabukalan, balikukalan ni kalan werew kan).

Dine min ye hadamaden jenemaya soba yeo kera bilafent, staafent. Barisa, teriya, balimaya, siginogonya, baaraknogonya kera sekili saba siri ye nogoy ni nogoyce. Danbe, laadirya, jamatigya, kankelentigya birifini farala ka bo hadamadenya kan.

Nka, hadamaden te fore, a te hamik a d'a kan ale ka sira te wali a mago te hadamadenya nasira numanw na. N'i ye jatemine ke galodugu walankantanni na ka mogow miiriaw n'u hakilinaw fosefese, i jigi be tige jenemaya la barisa, ibekolosili jumen ke ? Bee lajelen koi yercukun.

Bi, dine falen don kalan nasiraw ni magomenenw na. O misali ye «UNESCO» ka cesiri nasiraw ye. Farafin caman ye kalansobaw ke ka wasa ni kunkorota soro donni na. (Tubabukalan, Larabukalan, balikukalan)

An, kalambagaw, a y'an seben, k'lan bila sira, o de b'an ka baara nogoy'an bolo sanga ni waati bee.

Bubakari Kulubali
BP. 2043 JAMANA Jekabaara

sogoma silameya be ka yiriwa ka t'a fe. Ayiwa ! nin kele kuh ye wariko min b'a la ke, ote wa ? Wari te fosi ye. Malidenw ye fa kelen ani ba kelen ye. Ala ka Mali donkilidala kanben.

Adama Sangare Jumazana, Fana mara
ed u et wopem owelem inin so N

Lagine npogotigw be ka baarako, walasa ka ce soro

Lagine musow ka ce soro sirilendopu ka baarako la. Ni b'a fe ka ce soro lagine f'i ka baara soro folo.

Nih wale jugu be ka don hall kungo kono duguw kono sisani. Musokoroba de ko k'ale tile ja npogotigw tun be furu utsan 16. Nka an be don min na i ko bi, ale wajibiyalen don ka woro ci mumuninw ma, u ka dugaw k'a ye, wafasa a denmuso 2 ka ce soro, denmuso minnu sistemeena san 25 kan.

Foroba baarakela caman bolo boli min kera baara la fango fe, okera sababu ye ka denfa caman ke bolonkono mogow ye. U furumusow degunna kosebe u ka dinelatige yelemali in na. Furu caman sar a senie. Ce caman jenna u musow nu denw ko, ka segin u ka duguw la. Wale in geleya koyigu nana kumakan do duuru lagine kono, ilko daknogese. Bee kobi ko «Laginekamuso ce foloy a ka baara ye». Nka mogow ninena min ko, nin kuma in tun be fo lagine a san 30 nikoye ninye. U ya file manamanakan ye fo ka n'a don se. Lagine ce bee nesinen don muso baarakelaw de ma, wariko nata kama.

Cew ko muso baarakebali hogon doni te, min ka girin ce kelen ko ma. Foroba baarakela do ko «dine ka gelen cogo min sisani muso baarakebali n'a denw doni be maa ko kari», bawo soro te labolike. Sungurunin minnu ma don lakoli la, olyutal heabo ni mansinkala ye mansinkalayoro dayellenen be bi. Lagine duguw bee kono, sanko mansin minnu be sogoli ke.

A jirala ko mansinkala nafa ka bon, bawo san 2 kono, muso be se ka lagine wari waa 60 soro kalo kono min ka cani foroba baarakela faamuyalenba, ka kalosara ye. Npogotigw mana se kalal la doron, ubecenin i damine, wawa un be mogokalannenbaw de nini, minnu fanba yed foroba baarakela faamuyalenbaw ye. Oludeb'u je yele ni sinimata ni balibonta ni yaala ye dugumessinw ni hogon ce yercatiyaboda. Ajirala ko musoganan dow yerew be ka cebaaraw dege j'n'a fo : kuranbaara, mobilibaara, menizeya, n'hogcoul u

(SYFIA)

Kongo te bo farafinw na sisan

K'ata san 1995 Awirilikalo tile 15 la, k'a bil'a tile 18 na, Afiriki jamana 34

kongoko kumatuntefayorosi, farafinna kono. Nafolo soroliminkanogonsenefen

feeretaw la, jamana kakan, n'olu senebagaw ka nafaw y'u yecogo bonya ni sumankise tow senebagaw ye, o de y'olu caman bila bolo yelema la, min be balofen lakikaw geleya, don o don, ka t'a fe. Farafin jamanaw b'o kene de kan sisan, min noggoyal kelen be konganko, ani jorenanko

ye, bawo, hadamadenw be ka bugun, kat'a fe; jahadiw be ka caya, minnu be ka do fara kasaaratow, kongotow, ani banabaatow kan. O la, moggo si te se, ka farafinna bocogo n'a botuma fo segen, ani kongo ni minnogo la.

Koori songo damatemse yelenna

Koori songo damatemse yelenna, k'a soru a sannifeere hake jaasira farafinna.

San kelen kono, san 1994 ni san 1995 kono, koori songo yelenna fo ka teme a dan kan.

Songo in yelenni ju bora koori desseli de la suguwkono. Azi ni Farajela koronfela ani Shini jamanaw koori senelenw ma bugun, a hake ma lawere fo ka boli ke, o de y'a songo caya; bawo a te ye ne la.

Lameriken wari dolari fana nafa dogoyal noba be koorko geleya in na. Mogow tun jigidalen be nafa min soroli la koorisene la, k'o sababu ke «dewaliyason» ye, o nata ma fa.

Min be da o kan, o ye feere minnu be siri koori seneta cayali la, k'a soru ni samiyu ma diya, oye jate fuye. Okofe, tubabumogow ni senekeminew ni sumansijolanw songo geleayarabi, biin na fo k'a damatemse.

Burukinfaso cikela do y'a jira ko fen kofolen ninnu songo mana bo koorisene law ka nafolo sorolen na, foyi

te t'u bolo; u te se ka mago fosi ne u yereye. N'u dun wulila u dakono gesse ye ko «dewaliyason» bena nafaba lase koorisene law ma. Kodiware, Mali, Benen ani farafinna koorisene yoro werew cikelaw bee ni Burukinfaso cikelaw bee be dunun kelen in de fo. Olu ma fosi ye «dewaliyason» na ni bane ni nimisa te.

Faransi ciyakedaba min ka baara nessinen don kooriseneko ma, na be wele ko «C.F.D.T», o y'a jira ko koorisene hukumu kono, laadilikan minnu ka kan ka di koorisene law ma farafinna moggo faamuyalenw fe, olu de t'u ka baara ke a kecogo la.

Burukinfaso ye deme don a ka koorisene law ma, bawo u ye do fara koori sannifeere wari kan, walasa cikelaw ka se ka do soru, u y'o wale sinsin ni tubabumogow ni sumansijolanw ni cikeminew ni fennennama fagalaw songo toli y'a da koro la.

Burukinfaso ye sira jira Afiriki koorisene jamanatowla. Bamananw ka kuma koro do ko «she bila nsasaran kono, o be shetigi ma; nka i ku sin yan, o be she yere ma».

(SYFIA)

**"AMAP" kuntigi
Gawusu DARABO
Mali kanw kunnafonisewenw
baarada kuntigi
Nanze Samake
Kibaru**
BP : 24 Telefoni: 22-21-04
Kibaru Bugufiye Bozola
Bamako -Mali
Dilanbagaw nisebenbagaw kuntigi
Basiriki Ture
Sabenbagaw kuntigi
Baadama Dukure
Labugunyoro: kibaru gafedilan
baarada
Boko Hake 16 000

senekow ni dunkafakow dantigelibagaw ye noggon kuben Tunizi dugu kono, walasa k'a don, ni jamana kofolen ninnu be se, ka fen sorocike la, k'u yere bolo, a ne ma. O siratige la, a jirala, ko senet be ka ke geleya minnu kono sisan, n'olu ma kuben, sorow be nagasi, ka t'a fe. O geleyaw kofora, ka hadamadenko b'ula, bawo, Afiriki jamanaw falent fosi la, ni senekelaw te. Jatemine la, oluye moggo 80 deye, mogokemekulu kelen bee kan (80%) farafinjamana bee kono. Cike dusu min b'olu la, bololankolonya n'a nokanko caman de be k'o dusu faga, doonindoonin, fo k'ukejne bolo soroli la, kuma tetonoko ma. Geleyaw bora fenfelo min kan, o ye nafolo ye, minenw ni dugukolo lanenamalifew, ani baganw ni senefew furakelilanw te soru, nafolo min k'o. O b'a jira, ko ni wari te cikela min bolo, o te soroke. Wari dun soroli gelejacogo juguyara kunda bee la, jamana kono, an'a kakan. A te fangaso bolo, a te jekulu bolo, a te kenyereye bolo. O temennen k'o, barika min donna senefen dow soroli la, Afiriki jamanaw kono, i ko kafe, kakawo, koori, nten, tiga, ani dafu, n'olu be taa feere kakan, ka nafolo caman soru la, n'o barika jaaka donna bafofen lakikaw soroli la, i ko jo, malo, fini, ani kaba, fo ka se dugujukorofew ni jiridenw ma,